

Mezinárodní aspekty finančního účetnictví

Koncepční rámec IFRS a základní pojmy

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Koncepční rámec je jedním z nejdůležitějších dokumentů souvisejících s mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS).

Vydává jej Rada pro mezinárodní účetní standardy (radu IASB), která má 14 členů z pěti světadílů.

IASB vydává:

- Koncepční rámec
- IAS – mezinárodní účetní standardy
- IFRS – mezinárodní standardy účetního výkaznictví (od roku 2001)

Kde najdete všechny informace o IAS/IFRS?

<https://www.ifrs.org/>

<https://www.kacr.cz/mezinarodni-standardy-pro-ucetni-vykaznictvi-novy>

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Koncepční rámec je:

- souborem základních definic a předpokladů
- popisuje cíle a koncepci všeobecného účetního výkaznictví.

Koncepční rámec není standard, jsou v něm zakotveny základní předpoklady a principy, ze kterých standardy vycházejí.

Koncepční rámec slouží Radě IASB především **jako pomůcka** při vývoji Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS).

Koncepční rámec pomáhá zajistit aby:

- koncepce standardů IAS/IFRS byla konzistentní,
- obdobné transakce byly zachyceny stejným způsobem.

Cílem poskytovat užitečné informace investorům a dalším subjektům.

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Koncepční rámec má 86 stran a je rozdělen do 8 kapitol.

Koncepční rámec je rozdělen do několika kapitol:

Kapitola 1 – Cíl obecného účetního výkaznictví

Kapitola 2 – Kvalitativní charakteristiky účetních informací

Kapitola 3 – Účetní závěrka a vykazující účetní jednotka

Kapitola 4 – Prvky účetní závěrky obecného účetního výkaznictví

Kapitola 5 – Vykázání v účetních výkazech a vyřazení z účetních výkazů

Kapitola 6 – Oceňování

Kapitola 7 – Prezentace a zveřejnění

Kapitola 8 – Koncepty kapitálu a zachování kapitálu

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Od 1. 1. 2020 jsou společnosti používající IFRS povinny postupovat podle revidovaného znění „Koncepčního rámce pro účetní výkaznictví“ (Conceptual Framework for Financial Reporting). **Obsahuje některé nové definice.**

Koncepční rámec:

- přispívá ke konzistenci a logičnosti IFRS,
- je významný pro pochopení koncepce fungování celého systému IFRS,
- ale **při rozporu mezi zněním standardu a tohoto rámce má přednost standard.**

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Kapitola 1 – Cíl obecného účetního výkaznictví

Hlavním cílem účetního výkaznictví je informovat uživatele:

- o finanční pozici (aktivech a závazcích, vlastním kapitálu),
- výkonnosti (výnosech a nákladech),
- a změně ve finanční pozici podniku.

Hlavním zdrojem jsou výkazy a komentář (viz minulá přednáška).

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Nový koncepční rámec stanovuje v této části tyto povinnosti:

- účetní závěrka se sestavuje z pohledu účetní jednotky jako celek,
- za určité specifikované období,
- uvádí se vždy srovnatelné informace (min. běžné a minulé období),
- za standardních okolností se účetní závěrka sestavuje s předpokladem nepřetržitého trvání podniku (going concern).

Tyto informace z účetních závěrek jsou užitečné pro všechny uživatele účetních závěrek při posuzování:

- možnosti budoucího přílivu peněžních prostředků účetní jednotky v čisté výši,
- řízení zdrojů účetní jednotky ze strany vedení (managementu).

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Kapitola 2 – Kvalitativní charakteristiky užitečných účetních informací

Základní předpoklady (charakteristiky) účetních informací jsou označovány jako:

- základní,
- a rozšiřující.

Základními charakteristikami jsou:

- relevance,
- a věrné a poctivé zobrazení.

Rozšiřujícími charakteristikami jsou:

- srovnatelnost,
- ověřitelnost,
- včasnost,
- a srozumitelnost.

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Relevance:

Informace je relevantní, pokud může vést k tomu, že uživatelé na jejím základě změní svá rozhodnutí (prováděná na základě účetní závěrky). Informace musí mít prognostickou anebo potvrzující hodnotu.

Součástí relevance je požadavek na opatrnost, která je v novém koncepčním rámci definována jako **uplatňování obezřetnosti** při posuzování situace **v podmínkách nejistoty**.

Opatrnost znamená, že:

- aktiva a výnosy nejsou nadhodnocené,
- a závazky a náklady nejsou podhodnocené.

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Věrné a poctivé zobrazení:

Informace musí věrně zobrazovat jev, který zobrazovat má.

Aby bylo zobrazení věrné a poctivé, musí být do maximální možné míry **kompletní, neutrální a samozřejmě bez chyb.**

Zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti. Tato zásada je nadřazena všem níže uvedeným zásadám.

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala **věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace.**

Viz předchozí přednáška Uplatňované zásady a principy v ČÚL a IFRS.

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Kapitola 3 – Účetní závěrka a vykazující účetní jednotka

Účetní závěrka je konkrétní forma finančních zpráv o aktivech, závazcích, vlastním kapitálu, výnosech a nákladech vykazující účetní jednotky.

Účetní závěrka může být:

- konsolidovaná,
- nekonsolidovaná
- kombinovaná.

Kombinovaná ÚZ znamená, že obsahuje dvě nebo více společností, které nejdou ve vztahu matka-dcera. Lze se s ní setkat pouze pro malé a střední podniky (IFRS for SME)

Vykazující účetní jednotka je společnost, po které se požaduje sestavení ÚZ.

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Kapitola 4 – Prvky účetní závěrky

V této části koncepčního rámce jsou upraveny např. definice základních prvků účetní závěrky dle IFRS:

- Aktiva
- Závazky
- Vlastní kapitál
- Výnosy
- Náklady

Nově došlo ke znění definic aktiva a závazky. Definice výnosů a nákladů byly pouze upraveny, aby odrážely změny v definicích aktiva a závazku.

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Aktiva (Assets)

Současný ekonomický zdroj ovládaný (kontrolovaný) společností, který je výsledkem minulých událostí.

Ekonomickým zdrojem je právo, která má potenciál vytvořit ekonomický prospěch.

Ekonomickým zdrojem je aktivum jako takové.

Závazky (Liability)

Je současná **povinnost** společnosti **převést ekonomický zdroj**, který je důsledkem minulých událostí. Povinnost znamená dluh nebo odpovědnost, kterým se společnost prakticky nemůže vyhnout.

Koncepční rámec pro účetní (finanční) výkaznictví

Vlastní kapitál (Equity)

Je zbytková část aktiv společnosti po odečtení všech jejich závazků.

Výnosy (Income)

Zvýšení aktiv nebo snížení závazků, které vede ke zvýšení vlastního kapitálu jiným způsobem než vkladem vlastníků.

Náklady (Expenses)

Snížení aktiv nebo zvýšení závazků, které vede ke snížení vlastního kapitálu jiným způsobem než rozdělením vlastníků.